

„БЪЛГАРСКИЯТ ЕЗИК, ЛИТЕРАТУРА И КУЛТУРА –

ПЪТИЩА ПРЕЗ МУЛТИКУЛТУРНИЯ СВЯТ“
(НЕАПОЛ, 18 – 21 НОЕМВРИ 2021)

Мая Падешка

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (България)

Университет „Ориентале“, Неапол (Италия)

THE BULGARIAN LANGUAGE, LITERATURE AND CULTURE –
ROADS THROUGH THE MULTICULTURAL WORLD CONFERENCE
(NAPLES, NOVEMBER 18 – 21, 2021)

Maya Padeshka

Sofia University St. Kliment Ohridski (Bulgaria)

University of Naples “L’Orientale” (Italy)

mpadeshka@unior.it

През ноември 2021 г. се проведе международната научна конференция „Българският език, литература и култура: пътища през мултикултурния свят“, която първоначално беше запланувана за април 2020 г., но беше отложена заради епидемията от КОВИД-19. Основен организатор на форума беше Катедрата по български език, българска литература и славянска филология към университета „Ориентале“, Неапол. Съдействаха още Болонският университет, Кампус Форли, Министерството на образованието и науката, Националното издателство за образование и наука „Аз-буки“, Българският културен институт в Рим, Асоциацията на лекторите по български език, литература и култура, СУ „Св. Климент Охридски“, Асоциацията Италия – България, Асоциацията за българска култура „Будител“ в гр. Неапол. Активно в дейността по подготовката на конференцията се включиха Татяна Лекова, Мая Падешка, Амелия Личева, Йовка Тишева, Светлана Славкова, Ласка Ласкова, Фабио Теларико.

В събитието участие взеха българи и слависти от 13 държави и 14 университета, а специален гост беше Георги Господинов – носител на най-

престижната награда за литература в Италия за 2021 г. – Стрега. На откриването на конференцията доц. д-р Татяна Лекова открои значимото място на Енрико Дамяни – основал преди 80 години Катедрата по български език в Неапол, а след това и Катедрата по италианистика в Софийския университет.

В рамките на конференцията бяха изнесени 46 доклада, чиято разнообразна тематика често прекрачваше границите между отделните дисциплини. Обединяваха ги въпросите, свързани с предизвикателствата пред обучението по български език и литература, с конвертируемостта на националната ни култура в съвременния европейски и световен контекст. Сред докладчиците присъстваха някои от най-авторитетните имена в съвременната българска филологическа наука. През втория ден беше организирана и кръгла маса на тема „Лекторатите – лаборатории за съвременна българистика“. Представители на Министерството на образованието и науката и лектори по български език, литература и култура от Атина, Белград, Будапеща, Дъблин, Къолн, Лисабон, Лондон, Мелитопол, Неапол, Прага, Сегед, Солун, Форли, Фрайбург обсъдиха своята дейност, проекти и идеи.

Внимание заслужава сесията, посветена на научните разработки на младите чуждестранни българисти. В нея участие взеха Ребека Джили, докторант по руски език в Софийския университет. Тя представи изследването си върху мемоаристиката и българската читателска публика. Фабио Теларико коментира проблемите на българската национална идентичност, а Федерико Донадио се насочи към провокативните въпроси на древната епиграфика – и двамата са студенти от университета „Ориентале“. Своя опит с българския език сподели Карина Топович от Украйна, а студентите от Атинския университет – Манолис Марагос, Анти Караки, Екатерини Марагудаки, Алфия Хусаинова, Хрисула Кирицу, Севостиани Данали – представиха различни въпроси, свързани с междукултурните контакти между България и Гърция през XX и XXI век.

По време на конференцията се отбелаяза възстановяването на Дните на българската култура „Conosci la Bulgaria?“ – една инициатива, която е създадена от Лектората по български език, литература и култура в Болонския университет, кампус Форли и с която се поставя началото на срещите на лектори и студенти българисти в Италия. Проведе се и конкурсът за млади преводачи „Леонардо Пампури“, като тази година на участниците беше възложен превод на фрагмент от романа „Фини прахови частици“ на Ангел Игов. Победител стана студентът от Университета в Неапол Федерико Донадио. По-долу публикуваме неговия превод.

Лектори по български език, литература и култура и наградени студенти. Сн. Ласка Ласкова

*

Forse conoscete già parte di questa storia. L'evento in sé, in tutta la sua oltraggiosa magnificenza, è stato trasmesso da tutte le televisioni; io, a mia volta, ho rilasciato una lunga serie di interviste nelle quali sono stato costretto a ripetere bene o male sempre la stessa cosa – confesso che mi divertiva ogni volta di più. Non avrei mai immaginato che sarebbe arrivato un tempo in cui mi avrebbero cercato per intervistarmi ogni poche ore. Un tempo le interviste le facevo io, il più delle volte a persone la cui mediocrità mi sforzavo di correggere. Però è così: la situazione nella quale mi trovo non smette di suscitare interesse. Ci tengo a precisare fin da ora che questa situazione per me è quanto mai bislacca. Mi trovo tra persone che mi sono profondamente estranee e in un posto in cui non avrei mai pensato di andare a finire. Eppure, è un posto al quale molti aspirano e in effetti anche a me ha concesso determinati privilegi, benché diversi dai privilegi che la gente si aspetta. Sono finito qui dopo una serie di eventi, nell'assurda danza dei quali ho trascinato le persone a me più vicine e uno sconosciuto preso a calci per strada, che per poco non ci moriva. Chi non vorrebbe raccontare una storia così allettante?

Il problema è che non so dove essa cominci esattamente e ciò significa che non so

nemmeno se sia lunga o breve. D’altro canto, qualcosa qui e là l’avrete già sentito. Tuttavia, quello che sarà giunto al vostro orecchio distratto non è che una piccola parte, un sottile anello della catena che striscia come una brillante e iridescente serpe lungo l’altrimenti incolore esistenza che, con ira sommersa, la maggior parte di noi conduce. Non m’illudo di riuscire a raccontare tutta la storia, né qualcosa che aspiri alla sua interezza, ma il solo tentativo di seguire la serpe iridescente basta: volente o nolente, inizi a trovare un senso in ciò che hai vissuto, anche là dove apparentemente esso non c’è. Probabilmente parlare così non si addice alla mia età; forse questo è un privilegio da vecchi canuti che osservano il paesaggio strizzando gli occhi, mentre la pipa brucia sul tavolino di legno accanto ad essi e le loro ginocchia si riscaldano lentamente sotto la coperta di lana.

Angel Igov, *Polveri sottili* (2017)

Trad. it.: Federico Donadio